

UCHWAŁA NR VI/15/2019
RADY MIASTA SKARŻYSKA-KAMIENNEJ

z dnia 20 lutego 2019 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U.2018 poz. 994) oraz art. 4¹ ust. 1-2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. 2018 poz.2137 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz. U. 2018 poz.1030) Rada Miasta Skarżyska-Kamiennej uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Skarżyska-Kamiennej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019r.

Przewodniczący Rady Miasta

Leszek Golik

Załącznik nr 1 do uchwały nr VI/15/2019
Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej
z dnia 20.02.2019r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII dla miasta SKARŻYSKA-KAMIENNEJ na rok 2019

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Skarżyska – Kamiennej na rok 2019 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz stosowania przemocy w rodzinie.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dokumentem – który oprócz ustawy – stanowi prawną podstawę podejmowanych działań, jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, corocznie uchwalany przez Radę Miasta Skarżyska-Kamiennej.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4¹ ust 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dokument stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Skarżyska-Kamiennej na lata 2016-2021”. Na jego treść wpływ mają również inne akty prawne, wśród nich:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

II. CEL GŁÓWNY PROGRAMU: wieloaspektowe działanie w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie

Cel strategiczny nr 1: Podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień.

Cele operacyjne:

- Prowadzenie profilaktyki pierwszorzędowej (uniwersalnej) adresowanej do ogółu osób, w postaci edukacji społecznej mającej na celu promocję zdrowego stylu życia oraz zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych (współpraca z lokalnymi mediami, wspomaganie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych w obszarze problemów alkoholowych i narkomanii)

- Profilaktyka drugorzędowa (selektywna) adresowana do grup podwyższonego ryzyka mająca na celu umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych
  - realizacja szkolnych programów profilaktycznych i udział w ogólnopolskich kampaniach trzeźwościowych
  - współpraca z instytucjami realizującymi poradnictwo rodzinne oraz z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i socjoterapeutycznymi
  - rozwój różnorodnych form wsparcia środowiskowego dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka
  - tworzenie warunków i możliwości alternatywnych w stosunku do spożywania alkoholu i zażywania narkotyków różne formy spędzania wolnego czasu
- Wspieranie możliwości pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym
- Wdrażanie działań edukacyjnych adresowanych do rodziców zwiększających ich kompetencje wychowawcze w zakresie przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym a także propagowanie właściwych wzorców rodzicielskich
- Wspieranie podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działania w obszarze profilaktyki uzależnień
- Egzekwowanie zapisów prawnych dotyczących handlu i spożywania napojów alkoholowych (m.in. sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, spożywania alkoholu w miejscach publicznych)
- Monitorowanie lokalnej skali problemów uzależnień

Cel strategiczny nr 2: Przygotowanie i wdrożenie kompleksowego programu ograniczającego szkody wynikające z nadużywania alkoholu i narkotyków

Cele operacyjne:

- Profilaktyka trzeciorzędowa (wskazująca) adresowana do grup wysokiego ryzyka – przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji psychospołecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie
  - zwiększenie dostępności do placówek leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków
  - wspieranie działań rehabilitacyjnych i grup wsparcia
  - stworzenie możliwości resocjalizacji osób uzależnionych
- Aktywizacja społeczności lokalnej i integracja środowisk lokalnych wokół działań profilaktycznych, ograniczających nadużywanie alkoholu i innych środków odurzających
- Współpraca z placówkami specjalistycznymi prowadzącymi oddziaływanie psychoterapeutyczne w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz współuzależnienia
- Pomoc w zwiększaniu merytorycznych kompetencji u osób realizujących zadania w zakresie terapii uzależnień
- Współpraca z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, instytucjami, organizacjami pozarządowymi służącymi rozwiązywaniu problemów uzależnień
- Podejmowanie w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prawnych czynności w kierunku zobowiązania do leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i powodujących określone dysfunkcje społeczne

Cel strategiczny nr 3: Podnoszenie wrażliwości społecznej w obszarze przemocy w rodzinie zapobieganie zjawisku przemocy domowej

Cele operacyjne:

- lokalna diagnoza, monitoring oraz strategia rozwiązywania problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych w tym dot. przemocy w rodzinie
- realizacja programów profilaktyki przemocy skierowanych do młodzieży
- pedagogizacja rodziców
- udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- systematyczna edukacja społeczna i podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej w obszarze zjawiska przemocy domowej np. poprzez współpracę z lokalnymi mediami
- dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz upowszechnianie bazy danych o instytucjach pomocowych w zakresie przemocy w rodzinie

Cel strategiczny nr 4: Działania korekcyjno-interwencyjne oraz działania w kierunku zredukowania negatywnych skutków przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne:

- współpraca i integrowanie działań instytucji i osób zajmujących się pośrednio i bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- współpraca lokalnych podmiotów w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”
- podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji występowania zachowań przemocowych
- Wspieranie rozszerzania oferty i rozwoju systemowych form pomocy (medycznej, psychologicznej i prawnej) dla ofiar przemocy domowej
- umożliwienie ofiarom i sprawcom przemocy uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy oraz zwiększanie kompetencji merytorycznych przedstawicieli grup zawodowych a także osób fizycznych zajmujących się pośrednio i bezpośrednio problemami przemocy w rodzinie
- ochrona rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie poprzez wsparcie medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne.

III. Zadania i sposoby realizacji

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

- 1) Podnoszenie kwalifikacji członków zespołu terapeutycznego (szkolenia, konferencje, sympozja).
- 2) Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym lub narkotykowym i ich rodzin.
- 3) Programy ograniczania picia alkoholu.
- 4) Programy terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem.
- 5) Programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową.
- 6) Dofinansowywanie obligatoryjnych szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień.
- 7) Finansowanie superwizji specjalistów i psychoterapeutów uzależnień od alkoholu
- 8) Wspieranie bazy lokalowej i wyposażenia placówki leczenia odwykowego.
- 9) Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce.
- 10) Dofinansowanie programów rehabilitacji osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia.
- 11) Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia.
- 12) Realizacja programów uzupełniających świadczenia gwarantowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- 13) Wspomaganie procesu rehabilitacji poprzez organizację wyjazdów i imprez dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 14) Realizacja zadań konkursowych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Skarżysko-Kamienna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 rok.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

- 1) Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- 2) Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną.
- 3) Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

- 4) Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.
- 5) Pomoc dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym: podnoszenie kwalifikacji członków zespołu terapeutycznego w zakresie terapii współzależnienia i terapii dla DDA – finansowanie szkoleń; finansowanie dodatkowych oddziaływań wspierających dla osób współzależnionych, DDA, dzieci i osób dorosłych znajdujących się w kryzysie.
- 6) Pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – programy opiekuńczo-wychowawcze.
- 7) Podnoszenie kompetencji wychowawców prowadzących programy opiekuńczo-wychowawcze w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej.
- 8) Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie:
  - zapewnienie dostępności specjalistów przygotowanych do pracy z członkami rodzin z problemem przemocy – dorosłymi i dziećmi;
  - wdrażanie i finansowanie metod pracy z osobami doznającymi przemocy w rodzinie, mających na celu zwiększenie umiejętności i możliwości radzenia sobie z przemocą (programy, warsztaty itp.);
  - opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy, w tym obowiązujących procedur (ulotki, informatory, broszury itp.) adresowanych do ofiar przemocy;
  - organizowanie i finansowanie dla przedstawicieli służb i instytucji działających na rzecz ochrony rodzin przed przemocą, szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące specyfiki zjawiska przemocy w rodzinie, konsekwencji doznawania przemocy w rodzinie, funkcjonowania osób doznających przemocy i stosujących przemoc;
  - organizowanie i finansowanie szkoleń i warsztatów przygotowujących do kontaktu z członkami rodzin z problemem alkoholowym, w których dochodzi do przemocy, a także pozwalających na analizę osobistych postaw wobec ofiar i sprawców przemocy i przekonań na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- 9) Zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy rodzinie, sposobów reagowania na przemoc i możliwości uzyskania pomocy.
W obszarze tym rekomenduje się zwiększenie aktywności w zakresie prowadzenia edukacji publicznej poprzez:
  - włączenie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy;
  - przygotowywanie i upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym (np. ulotki, informatory, strony internetowe, ogłoszenia w mediach lokalnych);
  - prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne;
  - stała współpraca z lokalnymi mediami;
  - prowadzenie badań i diagnoz na temat zjawiska przemocy w rodzinie np. postaw wobec problemu, wiedzy; włączanie się w ogólnopolskie projekty badawcze.
- 10) Finansowanie pomocy prawnej dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 11) Realizacja zadań konkursowych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Skarżysko-Kamienna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 rok.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Wspieranie realizacji działań profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i rodziców; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu.
- 2) Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
- 3) Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności i prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów. Rekomenduje się m.in.:

- organizowanie i finansowanie dla przedstawicieli placówek pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych;
  - organizowanie spotkań, narad roboczych i konferencji sprzyjających wymianie doświadczeń w zakresie pracy profilaktycznej z młodzieżą.
- 4) Współdziałanie w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież oraz wzmacniających czynniki chroniące i motywujące do większej aktywności w życiu społecznym – rozwój zorganizowanych zajęć pozaszkolnych w placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych (w tym dożywianie dzieci, biorących udział w tych zajęciach).
  - 5) Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
  - 6) Dorośli – społeczność lokalna: lokalne i ogólnopolskie kampanie edukacyjne, festyny, happeningi, konferencje, Internet; organizowanie badań, sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz oraz upublicznianie wyników tych badań; szkolenia i warsztaty dla sprzedawców napojów alkoholowych.
  - 7) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
  - 8) Kontynuowanie działalności programów opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Skarżyska-Kamiennej:
    - finansowanie wynagrodzeń dla opiekunów,
    - finansowanie żywienia dla dzieci,
    - zakup sprzętów i materiałów niezbędnych do pracy z dziećmi,
    - organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczestniczących w programach, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych,
    - organizowanie i finansowanie festynów profilaktycznych, konkursów, zawodów sportowych.
  - 9) Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez: finansowanie zajęć, imprez, projektów, organizowanie miejskich bezalkoholowych imprez.
  - 10) Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia poprzez wspieranie, organizowanie, wyposażanie w sprzęt i materiały miejsc do uprawiania sportu, zabawy, nauki, wypoczynku.
  - 11) Prowadzenie badań związanych zwłaszcza z diagnozą zachowań problemowych; używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież oraz ewaluacją programów profilaktycznych.
  - 12) Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla dzieci i młodzieży w szczególności zagrożonej uzależnieniem.
  - 13) Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących integralny element programu profilaktycznego dostosowanego do wieku odbiorców i włączającym w swe oddziaływanie rodziców.
  - 14) Dofinansowanie obozów, kolonii, półkolonii i zimowisk z programem profilaktycznym.
  - 15) Tworzenie sieci punktów informacyjnych.
  - 16) Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych.
  - 17) Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami.
  - 18) Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym.
  - 19) Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach:
    - kampanie społeczne
    - edukacja w szkołach
  - 20) Działania na rzecz ograniczenia populacji osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie:
    - Finansowanie szkoleń dla personelu medycznego;
    - Zakup materiałów
  - 21) Realizacja zadań konkursowych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Skarżysko-Kamienna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 rok.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

- 1) Powierzenie realizacji poszczególnych zadań z zakresu gminnego programu organizacjom pozarządowym (NGO) (przy procedurze zlecenia zadań organizacjom pozarządowym (NGO) zastosowanie ma ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).
- 2) Współpraca ze stowarzyszeniami i klubami abstynenckimi: finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych realizowanych w klubach/stowarzyszeniach, dofinansowanie kosztów organizowanych obozów terapeutycznych, wspieranie współpracy klubów/stowarzyszeń ze społecznościami lokalnymi.
- 3) Współpraca z Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi.
- 4) Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym w dziedzinie uzależnień.
- 5) Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii.
- 6) Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, promujących wśród mieszkańców Skarżyska-Kamiennej, w szczególności w środowisku młodzieży, zdrowy tryb życia i abstynencję.
- 7) Realizacja zadań konkursowych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Skarżysko-Kamienna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 rok.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Inicjowanie i prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przez upoważnionych przedstawicieli Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawicieli Policji oraz pracowników Referatu Zdrowia Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej. Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art.13¹ i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

IV. Podmioty koordynujące i realizatorzy Programu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Skarżyska-Kamiennej na rok 2019 jest koordynowana przez Referat Zdrowia Urzędu Miasta Skarżyska-Kamiennej. Zadania Programu realizowane są poprzez:

- a) zlecenie zadań jednostkom miejskim, zakup usług.
  - b) zakupy i zlecenia zewnętrzne:
    - poprzez konkursy ofert;
    - poprzez zamówienia publiczne;
    - bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych.
1. Harmonogram realizacji, źródła finansowania i łączne nakłady finansowe:
Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Miasta, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
  2. Wskaźniki monitoringu:
    - A. Liczba osób zgłaszających się do placówki leczenia odwykowego;
    - B. Liczba osób objętych działaniami pomocowymi – ilość porad;
    - C. Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi;
    - D. Liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe;
    - E. Liczba osób przyjętych przez podkomisję ds. przemocy w rodzinie;
    - F. Liczba wniosków kierowanych do Sądu;
    - G. Liczba i efektywność kontroli punktów obrotu napojami alkoholowymi;
    - H. Liczba osób wezwanych na rozmowy motywacyjno-interwencyjne;
    - I. Liczba programów profilaktycznych;
    - J. Ilość szkoleń, konferencji, ilość osób biorących w nich udział;
    - K. Liczba „Niebieskich Kart” skierowanych do zespołu interdyscyplinarnego;
    - L. Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
    - M. Liczba programów opiekuńczo-wychowawczych realizowanych na terenie miasta;
    - N. Liczba osób, która skorzystała z pomocy prawnej, psychologicznej.

V. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zadanie będzie realizowane w szczególności poprzez:
  - 1) Tworzenie Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
  - 2) Rozpatrywanie wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu.
  - 3) Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu.
  - 4) Opiniowanie złożonych ofert programowych pod kątem wdrażania do pracy w placówkach oświatowych i służby zdrowia.
  - 5) Opiniowanie złożonych ofert przez organizacje pozarządowe w otwartym konkursie ofert na realizację zadań z zakresu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
  - 6) Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej.
  - 7) Diagnozowanie środowiska i monitorowanie problemów uzależnień na terenie miasta.
  - 8) Kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania do biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
  - 9) Udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej.
  - 10) Inicjowanie nowoczesnych form profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i ich ewaluacja.
  - 11) Współpraca z samorządami, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innymi instytucjami, podmiotami leczniczymi, osobami fizycznymi, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi w zakresie profilaktyki.

- 12) Koordynowanie całości działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, oraz narkomanii na terenie gminy.
  - 13) Organizowanie różnorodnych form oddziaływania profilaktycznego na dzieci, młodzież oraz dorosłych mieszkańców miasta:
    - a. organizowanie i finansowanie kampanii profilaktycznych,
    - b. promocja imprez bezalkoholowych propagujących zdrowy styl życia: festyny rodzinne, zawody sportowe.
  - 14) Składanie sprawozdań z wykonania gminnego programu.
2. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 1) Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonuje prace będące elementem gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miasta.
  - 2) Komisja wykonuje swoje prace w trakcie posiedzeń oraz wizji lokalnych.
    - a. wynagrodzenie za udział w pracach komisji/podkomisji przysługuje w oparciu o listę obecności, za odbyte posiedzenie i wypłacane będzie w terminie do dnia 10 każdego następnego miesiąca za miniony miesiąc,
    - b. wysokość wynagrodzenia dla przewodniczącego komisji wynosi 120 zł brutto plus 20% tej kwoty za odbyte posiedzenie,
    - c. wysokość wynagrodzenia dla pozostałych członków komisji wynosi 120 zł brutto za odbyte posiedzenie.
3. Zapewnienie działania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 1) Zabezpieczenie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skarżysku-Kamiennej; dodatkowe szkolenia dla członków Komisji; pokrywanie kosztów sądowych i wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu.
  - 2) Zakup materiałów i sprzętu służącego realizacji programu.

VI. Źródła finansowania

Środki na realizację gminnego programu pochodzą z:

- budżetu Gminy w części przeznaczonych na realizację zadań własnych gminy,
- opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,

VII. Ograniczenie dostępu do alkoholu.

Rada Miasta Skarżyska-Kamiennej uchwałą nr LIX/60/2018 z dn. 20.08.2018r.:

1. ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Skarżyska-Kamiennej przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:
  - 110 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo;
  - 100 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
  - 100 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.
2. Ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:
  - 60 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 % zawartości alkoholu.

Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona będzie przez zespół kontrolny, zwany dalej Zespołem złożonym z osób upoważnionych przez Prezydenta Miasta Skarżyska-Kamiennej, w skład którego wchodzi co najmniej dwóch upoważnionych członków Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Skarżysku-Kamiennej. Kontrole prowadzone będą na podstawie Zarządzenia nr 3/2019 Prezydenta Miasta z 3 stycznia 2019r. w sprawie przeprowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna.

Na podstawie przeprowadzonych w Skarżysku-Kamiennej badań monitoringowych można wskazać następujące wnioski w obszarze z lokalnej diagnozy problemów alkoholowych i innych problemów społecznych¹:

❖ **Hierarchia problemów społecznych**

- Zdaniem dorosłych mieszkańców Skarżyska-Kamiennej najważniejszym obecnie problemem społecznym jest alkoholizm (59% wskazań) a następnie narkomania (55%) a dalej – przemoc w rodzinie (50%). Zdaniem młodzieży główne zagrożenia wyglądają następująco: narkomania – 61%, przemoc w rodzinie – 58%, alkoholizm – 53%.
- Takie zjawiska jak: problemy mieszkaniowe/bezdomność (dorośli – 8%, uczniowie – 11%) oraz zubożenie społeczeństwa (dorośli – 11%, uczniowie – 10%) sytuują się na dalszych miejscach.

❖ **Alkohol w życiu dorosłych mieszkańców**

- Mieszkańcy Skarżyska-Kamiennej mają dobrą orientację w zakresie funkcjonowania instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych. 3/4 badanych wiedziałoby gdzie szukać pomocy, gdyby ktoś z ich bliskich miał problemy z alkoholem.
- 78% mieszkańców podziela pogląd, że alkohol w piwie jest równie groźny jak w wódce, zaś 3/4 badanych uważa, że alkohol nie jest towarem jak każdy inny i dostęp do niego musi być ograniczony i kontrolowany.
- 89% badanych oczekuje od władz lokalnych działań służących ograniczeniu problemów alkoholowych. Natomiast zdaniem 65% respondentów sprzedawcy napojów alkoholowych powinni odprowadzać do kasy gminy pieniądze na finansowanie zapobiegania alkoholizmowi, nawet gdyby przez to alkohole byłyby nieco droższe.
- Ponad połowa ankietowanych mieszkańców Skarżyska-Kamiennej piło alkohol nie dłużej niż miesiąc przed okresem badania, zaś 7% deklaruje się jako abstynenci. Najczęściej spożywane jest piwo.
- Sześciu na dziesięciu badanych osób dorosłych poznało smak alkoholu będąc już osobami pełnoletnimi (lub w ogóle nie pije). Do 15 roku życia sięgnęło po alkohol 27% dorosłych.
- Co trzeci z badanych uważa, że osoby pijące alkohol w ich miejscu zamieszkania stanowią szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa, natomiast co czwarty z mieszkańców bezpośrednio i osobiście doświadczył ostatnio nieprzyjemnych skutków nadużywania przez innych alkoholu.

❖ **Alkohol a młodzież**

- 42% szóstoklasistów, co trzeci z gimnazjalistów z klas III i 42% uczniów II klas szkół ponadgimnazjalnych uważa błędnie, że alkohol w piwie jest inny i mniej groźny niż w wódce.
- Niemal 3/4 uczniów nie widzi potrzeby obniżenia wieku legalnej sprzedaży alkoholu. Co dziesiąty z ankietowanych uważa nawet, że granica legalnego zakupu alkoholu powinna być podniesiona z 18 do 21 lat.
- **3% uczniów klas VI, 1/3 gimnazjalistów z klas III i 59% uczniów II klas szkół ponadgimnazjalnych spożywało alkohol w miesiącu poprzedzającym badanie.**
- Najczęściej spożywanym przez młodzież napojem alkoholowym jest piwo. Często towarzyszy temu fałszywe i szkodliwe przekonanie, że alkohol w piwie jest mniej groźny niż wódce.
- **24% uczniów klasy III gimnazjum a także 61% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych było już pijanych.**
- Wśród dzisiejszych 15-16-latków nie pije alkoholu 37% uczniów.
- Co ósmy uczeń klas III gimnazjalnych i 1/3 uczniów II klas szkół ponadgimnazjalnych potwierdza uczestnictwo w kłótni lub sprzeczce z powodu alkoholu.

❖ **Postawy dorosłych a picie alkoholu przez młodzież**

- Prawie w co trzecim przypadku osobami, które po raz pierwszy poczęstowały młodego człowieka alkoholem byli dorośli (najczęściej rodzice).
- Młodzi ludzie nie mają też problemu z omijaniem zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. 21% uczniów klasy III gimnazjum kupowało samodzielnie alkohol.

¹ Dane pochodzą z raportu badań monitoringowych „Lokalna diagnoza, monitoring oraz strategia rozwiązywania problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta Skarżysko-Kamienna”

- Gdy pytamy gdzie młodzież najczęściej spożywa alkohol, to okaże się, że w domu, na dyskotecę. A co w tym czasie robią dorośli?

❖ **Problemy z narkotykami oczyma dorosłych i młodzieży**

- **12% uczniów III klasy gimnazjum i 45% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych przyznaje się do kontaktów ze środkami odurzającymi (najczęściej jest to marihuana). 6% uczniów gimnazjów i 14% uczniów szkół ponadgimnazjalnych miało kontakt ze środkami odurzającymi w okresie 30 dni przed badaniem.**
- 41% uczniów i 72% dorosłych uważa, że dostęp do narkotyków jest zdecydowanie łatwy lub raczej łatwy.
- 8% uczniów III klas gimnazjum i 9% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych spotkało w szkole osobę rozprowadzającą narkotyki (poza szkołą odpowiednio po 32%).
- Zdecydowana większość mieszkańców (78%) spotyka narkomanów na terenie gminy Skarżysko-Kamienna. Osobistą znajomość z narkomanami potwierdza 54% badanych.

❖ **Papierosy, dopalacze**

- 97% uczniów klasy VI, 77% gimnazjalistów z klas III oraz 54% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych nie pali papierosów.
- Pewna część młodzieży ma orientację odnośnie rynku dopalaczy, natomiast kontakty z tymi substancjami są zdecydowanie rzadsze. W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem kontakt z dopalaczami nie miał nikt z uczniów.

❖ **Uzależnienia behawioralne (niechemiczne)**

- 11% badanych osób dorosłych brało udział w grach hazardowych. U części z nich (3%) przyjmuje to formę zachowań problemowych (potrzeba stawiania coraz większych sum).
- Najpopularniejsze są automaty, salony gier.
- Jednocześnie 9% badanych dorosłych mieszkańców Skarżyska-Kamiennej ma w swoim bliskim otoczeniu osobę, którą uważa za uzależnioną od hazardu.
- Nasze badania świadczą o dużym problemie z utrzymaniem się w zaplanowanym czasie jeśli chodzi o korzystania z komputera (dotyczy to 55% uczniów). Niepokojące jest również częste używanie komputera i sieci jako sposobu ucieczki od problemów – zastępuje to w dużym stopniu naukę realnych, konstruktywnych działań (37% uczniów).
- Jednocześnie 26% badanych dorosłych mieszkańców Skarżyska-Kamiennej ma w swoim bliskim otoczeniu osobę, którą uważa za uzależnioną od komputera/Internetu.
- 18% badanych dorosłych mieszkańców Skarżyska-Kamiennej ma w swoim bliskim otoczeniu osobę, którą uważa za uzależnioną od pracy.
- 6 % badanych dorosłych mieszkańców Skarżyska-Kamiennej ma w swoim bliskim otoczeniu osobę, którą uważa za uzależnioną od zakupów.

❖ **Diagnoza problemów związanych z przemocą**

- Dorośli respondenci (76%) z reguły nie lekceważą problemu przemocy domowej i nie uważają, że jest on sztucznie wyolbrzymiany.
- Zdecydowana większość badanych (84%) nie jest zwolennikami surowego wychowywania dzieci, ale 16% badanych podziela takie przekonanie.
- Ponad połowa badanych dorosłych popiera pomysł prawnego zakazu stosowania kar fizycznych wobec dzieci.
- Czterech na dziesięciu badanych mieszkańców Skarżyska-Kamiennej uważa, że zjawisko przemocy domowej występuje w 21% do 50% rodzin.
- Połowa badanych zna rodziny, w których występuje przemoc domowa.
- Co szósty badany był ofiarą przemocy ze strony współmałżonka. W większości przypadków jest to przemoc psychiczna.
- Co dziewięć badany przyznaje się do stosowania jakiejś formy przemocy w stosunku do współmałżonka.
- Co siódmy badany stosuje kary cielesne wobec dzieci.

- Część dzieci w domach narażona jest ze strony rodziców na różnego rodzaju akty przemocy, głównie przemocy psychicznej: wyzwiska. Zdarza się także przemoc fizyczna: popychanie, szarpanie, bicie.
- Co jedenasty z badanych uczniów był karany przez rodziców w sposób niebezpieczny.
- Co siódmy z badanych uczniów prowokował bójki z rówieśnikami, zaś co czwarty z badanych młodych ludzi był przez rówieśników atakowany i zmuszany do obrony.
- Co siódmy z uczniów doznawał przemocy ze strony rówieśników w szkole lub na podwórku, zaś 6% przyznaje, że było sprawcą przemocy rówieśniczej.
- Co trzeci z uczniów był wulgarnie wyzywany, straszony lub ośmieszany przez Internet lub SMS. Najczęściej sprawcą cyberprzemocy był ktoś z kolegów.

❖ Monitorowanie problemów społecznych na przestrzeni ostatnich lat

- Duża część mieszkańców Skarżyska-Kamiennej (51%) dostrzega korzystną tendencję zmiany preferencji konsumpcji napojów alkoholowych na korzyść alkoholi niskoprocentowych.
- Wielu badanych (53%) dostrzega pozytywną tendencję w obszarze spożywania alkoholu w pracy (zmniejszanie się skali zjawiska).
- 3/4 mieszkańców coraz częściej styka się z osobami, które zostały abstynentami lub przynajmniej piją w sposób mniej destrukcyjny niż dawniej.
- Jak wynika z przeprowadzonych badań, działania lokalne mają, zdaniem mieszkańców Skarżyska-Kamiennej, bardzo istotny wpływ na pozytywne zmiany w obyczaju i zachowaniach alkoholowych na przestrzeni ostatnich lat (docenia to 36% badanych).
- W porównaniu z poprzednim badaniem zmalała liczba uczniów wszystkich badanych klas, którzy spożywali alkohol w miesiącu poprzedzającym badanie.
- Uczniowie wszystkich badanych grup wiekowych upijają rzadziej się, niż kilka lat temu.
- Odsetek uczniów mających kontakt ze środkami odurzającymi wzrósł w szkołach ponadgimnazjalnych.
- Odsetek uczniów doznających jakiegokolwiek formy przemocy domowej zmniejszył się.

Szacunkowa skala problemów alkoholowych w Skarżysku-Kamiennej:

- liczba osób uzależnionych od alkoholu: 930-1400
- liczba osób pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu: 2300-3260
- liczba osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych (współmałżonkowie, rodzice, rodzeństwo): 1860-2320
- liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików: 1860-2320
- ofiary przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym (dzieci i dorośli): 2500-3100

W Skarżysku-Kamiennej od wielu lat realizuje się działania w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Są to np. oddziaływania w ramach:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby uzależnione i wyrządzające swoim piciem poważne szkody społeczne nie chcące się poddać leczeniu mogą być zgłoszone do komisji celem wszczęcia procedury sądowej zobowiązującej do leczenia odwykowego.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba rozmów interwencyjno-motywacyjnych	376	438	344	344	246	281	223	238	230
Liczba wniosków skierowanych do sądu	103	108	119	165	44	79	61	48	44

Oddziaływania profilaktyczne:

- w Skarżysku-Kamiennej realizowany jest program opiekuńczo-wychowawczy z wyżywieniem przez 2 stowarzyszenia i 3 parafie oraz 9 programów opiekuńczo-wychowawczych realizowanych przy 9 placówkach oświatowych.

Program opiekuńczo-wychowawczy	2013			2014			2015			2016			2017			2018		
	360			322			340			246			234			229		
Programy profilaktyki uzależnień	Szkolne programy profilaktyczne																	
	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców
	4334	170	45	210	29	69	1750	210	2	100	4	10	1790	180	5	1864	150	55
	Programy profilaktyczne rekomendowane przez PARPA lub KBPN																	
	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców	Uczniów	Nauczycieli	rodziców
1083	23	195	1523	27	34	248	8	2	900	30	2	235	18	3	716	30	5	

Inne działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży:

- dzieci korzystające z działań na rzecz dożywiania, uczestniczące w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych: w 2012r. – 300 dzieci; w 2013r. – 146 dzieci; w 2014r.- 182 dzieci; w 2015r. – 123 dzieci; w 2016r. – 131 dzieci; w 2017r.-128 dzieci.
  - kolonie i obozy z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym: w 2012r. - 165 dzieci; w 2013r. - 89 dzieci; w 2014r.- 80 dzieci; w 2015r. – 130 dzieci; w 2016r. – 145 dzieci; w 2017r. – 102 dzieci.
  - kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych: w 2012r. - 323 dzieci; w 2013r. – 200 dzieci; w 2014r. – 302 dzieci; w 2015r. – 157 dzieci; w 2016r. - 107 dzieci; w 2017r. – 224 dzieci.
  - pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych: w 2012r. - 2719 dzieci; w 2013r. – 1342 dzieci; w 2014r. - 452 dzieci; w 2015r. – 1046 dzieci, w 2016r. - 500 dzieci; w 2017r. – 874 dzieci.
- b) Organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii: w 2013 roku – 14 stowarzyszeń i 2 – parafie; w 2014 roku - 21 stowarzyszeń i 3 parafie; w 2015: 19 stowarzyszeń i 3 parafie; w 2016 roku 20 stowarzyszeń i 3 parafie; natomiast w 2017 roku 23 stowarzyszenia i 3 parafie; w 2018r.- 31 stowarzyszeń i 5 parafii.
- c) Liczba wypełnionych Niebieskich Kart przez GKRPA: w 2013 roku – 12 NK; w 2014 roku -6 NK; w 2015 – 9 NK; w 2016r. – 5NK; w 2017r. – 10NK; w 2018r. – 6NK.
- d) Liczba specjalistycznych konsultacji prawnych udzielonych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie: w 2013 roku – 47; w 2014 roku- 146; w 2015roku – 104; w 2016 roku – 111; w 2017 roku -105; w 2018r. – 117.

HARMONOGRAM WYDATKÓW

Lp.	Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Skarżyska-Kamiennej na rok 2017	Procento wy udział
1	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie:	13 %
	1. Podnoszenie kwalifikacji członków zespołu terapeutycznego (szkolenia, konferencje, sympozja).	
	2. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym lub narkotykowym i ich rodzin.	
	3. Programy ograniczania picia alkoholu.	
	4. Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia.	
	5. Programy terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem.	
	6. Programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową.	
	7. Dofinansowywanie kształcenia pracowników placówek.	
	8. Dofinansowywanie obligatoryjnych szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień.	
	9. Wspieranie bazy lokalowej i wyposażenia placówki leczenia odwykowego.	
	10. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce.	
	11. Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej.	
	12. Dofinansowanie programów rehabilitacji osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia	
	13. Realizacja programów uzupełniających świadczenia gwarantowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	
	14. Wspomaganie procesu rehabilitacji poprzez organizację wyjazdów i imprez dla osób uzależnionych i ich rodzin.	
15. Realizacja zadań konkursowych.		
2	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.	18 %
	1. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	
	2. Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną.	
	3. Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym	
	4. Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.	
	5. Pomoc dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym: podnoszenie kwalifikacji członków zespołu terapeutycznego w zakresie terapii współuzależnienia i terapii dla DDA – finansowanie szkoleń; finansowanie dodatkowych oddziaływań wspierających dla osób współuzależnionych, DDA, dzieci i osób dorosłych znajdujących się w kryzysie.	
	6. Pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – programy opiekuńczo wychowawcze.	
	7. Podnoszenie kompetencji wychowawców prowadzących programy opiekuńczo-wychowawcze w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej.	
	8. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.	
	9. Zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy rodzinie, sposobów reagowania na przemoc i możliwości uzyskania pomocy.	
	10. Finansowanie pomocy prawnej dla ofiar przemocy w rodzinie.	
11. Realizacja zadań konkursowych.		
3	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	28 %
	1. Wspieranie realizacji działań profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i rodziców; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu.	
	2. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.	
	3. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności i prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.	
	4. Współudział w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież oraz wzmacniających czynniki chroniące i motywujące do większej aktywności w życiu społecznym – rozwój zorganizowanych zajęć pozaszkolnych w placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych (w tym dożywianie dzieci, biorących udział w tych zajęciach).	
	5. Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.	
	6. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.	
	7. Dorośli – społeczność lokalna: lokalne i ogólnopolskie kampanie edukacyjne, festyny, happeningi, konferencje, Internet; organizowanie badań, sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz oraz upublicznianie wyników tych badań; szkolenia i warsztaty dla sprzedawców napojów alkoholowych.	

	<p>8. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.</p> <p>9. Kontynuowanie działalności programów opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Skarżyska Kamiennej</p> <p>10. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez: finansowanie zajęć, imprez, projektów, organizowanie miejskich bezalkoholowych imprez .</p> <p>11. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia poprzez wspieranie, organizowanie, wyposażanie w sprzęt i materiały miejsc do uprawiania sportu, zabawy, nauki, wypoczynku.</p> <p>12. Prowadzenie badań związanych zwłaszcza z diagnozą zachowań problemowych/ używaniem substancji psychoaktywnych podejmowanych przez młodzież oraz ewaluacja programów profilaktycznych.</p> <p>13. Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla dzieci i młodzieży w szczególności zagrożonej uzależnieniem</p> <p>14. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących integralny element programu profilaktycznego dostosowanego do wieku odbiorców i włączającym w swe oddziaływanie rodziców.</p> <p>15. Dofinansowanie obozów, kolonii, półkolonii i zimowisk z programem profilaktycznym.</p> <p>16. Tworzenie sieci punktów informacyjnych.</p> <p>17. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych.</p> <p>18. Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami.</p> <p>19. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.</p> <p>20. Działania na rzecz ograniczenia populacji osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.</p> <p>21. Realizacja zadań konkursowych.</p>	
4	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.</p> <p>1. Powierzenie realizacji poszczególnych zadań z zakresu gminnego programu organizacjom pozarządowym (NGO) (przy procedurze zlecania zadań organizacjom pozarządowym (NGO) zastosowanie ma ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).</p> <p>2. Współpraca ze stowarzyszeniami i klubami abstynenckimi: finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych realizowanych w klubach/stowarzyszeniach, dofinansowanie kosztów organizowanych obozów terapeutycznych, wspieranie współpracy klubów/stowarzyszeń ze społecznościami lokalnymi.</p> <p>3. Współpraca z Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi.</p> <p>4. Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym w dziedzinie uzależnień.</p> <p>5. Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii.</p> <p>6. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, promujących wśród mieszkańców Skarżyska-Kamiennej, w szczególności w środowisku młodzieży, zdrowy tryb życia i abstynencję.</p> <p>7. Realizacja zadań konkursowych.</p>	39 %
5	<p>podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p>	
	Razem	100%

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Skarżysku-Kamiennej na rok 2019 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz stosowania przemocy w rodzinie. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ponadto zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Gminny program sporządzono na podstawie diagnozy przeprowadzonej w roku 2017 tj. „Lokalna diagnoza, monitoring oraz strategia rozwiązywania problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta Skarżysko-Kamienna”, danych statystycznych składanych przez podmioty działające w zakresie profilaktyki oraz informacji zebranych z terenu miasta Skarżyska-Kamiennej w roku 2015 i 2016. Na sfinansowanie programu planuje się w 2019 roku środki w wysokości 900 000,00 zł pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.